

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/145/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615204753
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1615204753.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a JUDr. Magdalény Florekovej v právnej veci žalobcu: Reštrukturalizačná a konkurzná, k.s., so sídlom Narcisová 1427/44, Dunajská Lužná, IČO: 45 888 396 správca konkurznej podstaty úpadcu G.. Y. M., A.. XX.XX.XXXX, W. W. Č.. XXX, zastúpený JUDr. Júliusom Jánošíkom, advokátom so sídlom Klincová 35, Bratislava, proti žalovaným: X/ G.. N. N., A.. XX.XX.XXXX, W. W. Č.. XXX, zastúpená JUDr. Tomášom Plankom, advokátom so sídlom Námestie slobody 10, Bratislava, X/Ing. W.. O. F., A.. XX.XX.XXXX, W. Q. W. T. I. XXX/A, I. T. L., S. H., o určenie neplatnosti právneho úkonu a o určenie vlastníctva, na odvolanie žalovanej 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Malacky č. k. 5C/695/2015-197 zo dňa 21. júna 2022 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaná 1/ má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Žalovanej 2/ sa voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že : I. Súd určuje, že dohoda o vrátení a spätnom prevode daru uzatvorená dňa 30.09.2013 medzi žalovanou 1/ a žalovanou 2/ je neplatná a úpadca G.. Y. M., A.. XX.XX.XXXX je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1 pozemkov:

- F.. Č.. XXX/X, E. F. E. Q. XXX P.
- F.. Č.. XXX/X, E. F. E. Q. XXX P.
- F.. Č.. XXX/X, E. F. E. Q. XXXX P.
- F.. Č.. XXX/X, E. F. E. Q. XX P.
- F.. Č.. XXX/X, N. E. Q. XXX P.
- F.. Č.. XXX/X, E. F. E. Q. XXX P.
- F.. Č.. XXX/X, N. E. Q. XXX P.
- F.. Č.. XXX/X, N. F. Y. A. E. Q. XXX P.
- F.. Č.. XXX/X, N. F. Y. A. E. Q. XXX P.
- F.. Č.. XXX/X, N. F. Y. A. E. Q. XXX P.

B. Okresným Ú. P., O. E., E. W., pre O.. Ú.. W., na D. Č.. XXXX.

II. Súd priznáva úpadcovi G.. Y. M. nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, ods. 2, zákona č. 8/2005 Z. z. zákona o správcoch a o zmene a doplnení ďalších zákonov, § 44 ods. 1, ods. 5, § 86 ods. 2, ods.5 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „ZKR“), §39, § 628 ods. 1, ods. 2, § 630 Občianskeho zákonníka, keď mal preukázaný skutkový stav, podľa

ktorého úpadca a žalovaná 1/ uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX v W. Q. S., a ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu W. Q. S. Q. N. X, H. XXXX F. F. Č.. XX, O. Y.. Manželstvo bolo rozvedené na základe návrhu úpadcu rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 23.09.2011 sp.zn. 7C/103/2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.11.2011. Rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 7C/185/2011-32 zo dňa 20.09.2011, právoplatným dňa 18.10.2011 bolo zrušené BSM úpadcu a žalovanej 1/. Uznesením OS Bratislava I zo dňa 25.02.2013 sp. zn. 2K/8/2013-26, právoplatné dňa 05.03.2013 sa začalo konkurzné konanie na majetok úpadcu G.. Y. M., A.. XX.XX.XXXX, W. W. XXX, XXX XX W.. Uznesením súdu zo dňa 10.06.2013 č. k. 2K/24/2013-124, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.07.2013 vyhlásil konkurz na majetok úpadcu a za správcu konkurznej podstaty bola ustanovená Ing. Bc. K. Čentéšová, zn. správcu S1303. Z rozhodnutia MS SR zo dňa 30.12.2013 č. 45412/2013/52/SKP-1 je zrejmé, že bolo rozhodnuté o pozastavení výkonu činnosti Ing. Bc. K. Čentéšovej. Z rozhodnutia MS SR č. 38730/2014-52 SKP zo dňa 30.06.2015 súd zistil, že správkyňa bola uložená pokuta vo výške 1.000,- € z dôvodu, že nevykonala vyporiadanie BSM úpadcu a jeho bývalej manželky, čím porušila povinnosť v zmysle § 53 ods. 1 v spojení s § 53 ods. 3 písm. c) zák. č. 7/2005 Z.z., nevyhotovila včasný a úplný súpis majetku, čím porušila § 76 ods. 1, 2, 3 ZKR, správkyňa za úpadcu uzavrela dohodu o vrátení a spätnom prevode daru, čím porušila povinnosť v zmysle § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 8/2005 Z.z. o správcoch a speňažila majetok úpadcu, ktorý bol zapísaný v oddelenej podstate zabezpečeného veriteľa S., Y..X.. bez súhlasu a pokynu tohto oddeleného veriteľa, čím porušila povinnosť v zmysle § 83 ods. 1 písm. b) v spojení s § 82 ods. 2 písm. b) ZKR. Z rozhodnutia MS SR č. 21545/2018-152 SKP súd zistil, že ministerstvo spravodlivosti zrušilo svoje rozhodnutie č. 38730/2014-52 SKP zo dňa 30.06.2015, ktorým bola správkyňa uložená pokuta a uvedené konanie zastavila s poukazom na ust. § 30 ods. 1 písm. h) Správneho poriadku. Do funkcie bola potom ustanovená správkyňa Ing. Mgr. Jana Pecníková, Karloveská 3154/6C, Bratislava uznesením zo dňa 24.03.2014 a uznesením zo dňa 20.12.2019 bol do funkcie správcu ustanovený žalobca Reštrukturalizačná a konkurzná, k. s., Turnianska 9, 903 01 Senec, IČO: 45 888 396. Z dokladov, ktoré sú obsahom spisu vyplýva, že žalovaná 1/ bola dňa 17.09.2013 zvolená za zástupcov veriteľov, ako to vyplýva zo zápisnice zo zasadnutia prvej schôdze veriteľov. Žalovaná 1/ udelila správkyňi Ing. Bc. Čentéšovej dňa 09.10.2013 písomný pokyn na speňaženie majetku v zmysle jej žiadosti. Dňa 11.11.2013 žalovaná 1/ schválila čiastkový rozvrh o speňažení majetku zo dňa 08.11.2013, na základe ktorého schválila okrem iného i navrhované uspokojenie svojej pohľadávky vo výške 52.026,92 €. Z dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zo dňa 11.10.2013 vyplýva, že žalovaná 1/ a správca konkurznej podstaty Ing. Bc. Čentéšová uzavreli dohodu, na základe ktorej sa vlastníkom nehnuteľností uvedených v zmluve stala v celosti žalovaná za dohodnutú odplatu 61.000,- € v zmysle znaleckého posudku Ing. Anny Kohárovej. Tieto nehnuteľnosti boli predmetom súdneho konania sp. zn. 9C/93/2013 na Okresnom súde Námestovo. Z dohody o vrátení a spätnom prevode daru, ktorá bola uzavretá medzi žalovanou 1/ (v dohode uvedená ako „daryňa“) a G.. Y. M., zast. podľa § 53 Zák. o ZKR správkyňou konkurznej podstaty Ing. Bc. K. Čentéšovou (v dohode uvedený ako „obdarovaný“) zo dňa 30.09.2013 súd zistil, že správca konkurznej podstaty akceptoval dôvody vrátenia daru a súhlasil so spätným prevodom, obnovením vlastníctva daryne k celému predmetu daru. V dohode je uvedené, že nevera obdarovaného a následné rozbitie manželstva hrubo porušilo dobré mravy a takisto zákon, keďže nevera je v rozpore so zákonom. Účelom daru pritom bolo, aby účastníci boli v partnerskom vzťahu aj spoluvlastníkmi a motív daru bola láska. Obdarovaný s týmto vedomím dar prijal. Tým, že sa dopustil nevery a následným rozvodom porušil pôvodný zmysel a motiváciu daru, ktoré výlučne súviseli s partnerstvom a vzťahom. Zo spisu Okresného súdu Malacky sp. zn. 5C/143/2012 súd zistil, že žalovaná 1/ ako navrhovateľka podala dňa 28.09.2012 návrh na vrátenie daru proti odporcovi G.. Y. M.. Domáhala sa určenia vlastníctva v celosti k nehnuteľnostiam v k. ú. W. N. na D. Č.. XXX. Odporca sa k návrhu vyjadril svojim podaním zo dňa 08.03.2013, z ktorého vyplýva, že s návrhom nesúhlasí. Dňa 22.10.2013 bolo súdu doručené právnym zástupcom navrhovateľky späťvzatie návrhu. Odporcovi bolo toto podanie doručené dňa 19.11.2013. Vyjadril sa k nemu svojim podaním zo dňa 22.11.2013 tak, že so zastavením konania nesúhlasí. Súd prvého stupňa svojim uznesením zo dňa 19.12.2013 svoje konanie č. k. 5C/143/2012 nezastavil. Proti tomuto uzneseniu bolo podané odvolanie. Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Malacky sp. zn. 5C/143/2012-48 zo dňa 19.12.2013 zmenil tak, že konanie vo veci zastavil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.04.2015.

1.2. Súd prvej inštancie k vráteniu daru uviedol, že hrubým porušením dobrých mravov je zvyčajne ich porušenie značnej intenzity alebo sústavné porušovanie a to či už fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutím potrebnej pomoci a pod. Nevyžaduje sa, aby konanie obdarovaného muselo dosahovať intenzitu trestného činu alebo priestupku. Podmienkou aplikácie § 630 Občianskeho zákonníka je to,

že kvalifikované konanie obdarovaného smeruje voči darcovi, resp. členom jeho rodiny. Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu nie je akékoľvek nevhodné chovanie obdarovaného alebo iba obyčajný nevďak, ale také chovanie, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Obvykle ide o porušenie značnej intenzity alebo o sústavné porušovanie, a to či už fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutím potrebnej pomoci a pod. Nie každé chovanie vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi napĺňa znaky § 630 Občianskeho zákonníka, ale predpokladom aplikácie tohto ustanovenia je kvalifikované porušenie morálnych pravidiel konkrétnym chovaním obdarovaného, ktorého stupeň závažnosti je hodnotený podľa objektívnych kritérií, a nie len podľa subjektívneho názoru darcu (Ro NS ČR z 23.01.2001, sp. zn. 29Cdo/228/2000). Porušenie manželskej vernosti spôsobom, ktorým manžel znevážil dôstojnosť manželky a vystavil ju pre ňu neprijateľnému poníženiu je chovaním, ktoré sa hrubo prieči dobrým mravom (Ro NS ČR z 29.04.2002 sp. zn. 33Odo/137/2002). Súdu je z jeho činnosti známe, že na rozhodnutie o vrátení daru musí byť vykonané dokazovanie samozrejme ak obdarovaný s vrátením daru nesúhlasí. Neraz ide aj o rozsiahle dokazovanie. V konkrétnej veci však úpadca ani nevedel o tom, že správkyňa konkurznej podstaty akceptovala argumenty žalovanej 1/ ako také, ktoré sú postačujúce pre vrátenie daru a uzavrela o tom aj takú zmluvu. Úpadca sa o tejto skutočnosti dozvedel až dodatočne. Okrem toho o vrátení daru bolo začaté súdne konanie. Úpadca s vrátením daru nesúhlasil. Jeho povinnosť vrátiť dar bola sporná a či naozaj existovali dôvody na vrátenie daru by vyplynulo až z rozhodnutia súdu. Namiesto toho, aby správca konkurznej podstaty v takomto súdnom konaní pokračoval, prevzal argumenty žalovanej 1/ a rozhodol sa dar vrátiť. Správca má právo uzatvárať dohody a iné právne úkony týkajúce sa majetku úpadcu, ale len potom, ako takýto úkon schválil príslušný orgán. Predmetom vrátenia daru boli aj pozemky zaťažené záložným právom v prospech oddeleného veriteľa S., Y.X.. Iba oddelený veriteľ má právo udeliť pokyn na nakladanie s takýmto majetkom. Oddeleným veriteľom bola S., Y.X.. a nie žalovaná v 1.rade. Pokyn, resp. súhlas nedala teda oprávnená osoba.

1.3. Súd prvej inštancie mal za to, že žalovaná 2/ ako bývalý správca konkurznej podstaty konala nad rámec svojich práv a povinností, keď vrátila dar, ktorý nebola povinná vrátiť. Nepokračovala v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Malacky sp. zn. 5C/143/2012, v ktorom sa práve malo rozhodnúť či sú dôvody pre vrátenie daru. Bolo zrejmé, že úpadca s vrátením daru nesúhlasí. Bývalá správkyňa konkurznej podstaty inak poprela iné pohľadávky a mala tak poprieť aj pohľadávku na vrátenie daru. Žalovaná 2/ tak zmenšila majetok podliehajúci konkurzu. Podľa názoru súdu prvej inštancie právny úkon uzavretý medzi žalovanou 1/ a žalovanou 2/ zo dňa 30.09.2013, dohoda o vrátení a spätnom prevode daru je neplatný právny úkon z vyššie uvedených dôvodov. Žalobca preukázal neplatnosť dohody o vrátení a spätnom prevode daru zo dňa 30.09.2013. Naliehavý právny záujem na určení vlastníctva úpadcu k podielu na predmetných nehnuteľnostiach bol v tom, že žalobca má možnosť o zápis vlastníctva úpadcu.

1.4. Žalobca sa v prerokúvanej veci domáha určenia neplatnosti darovacej zmluvy uzavretej medzi žalovanými 1/ a 2/ v rámci konkurzu. Súd sa preto v konaní zaoberal otázkou prípustnosti žaloby na určenie neplatnosti právneho úkonu a súvisiacej otázky danosti jeho naliehavého právneho záujmu na takomto určení. Podľa § 137 písm. c) C.s.p. sa žalobou možno domáhať určenia, že tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; ten netreba preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Podľa § 137 písm. d) C.s.p. sa možno domáhať aj určenia právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Napriek tomu, že dôvodová správa k C.s.p. naznačuje, že žaloba o neplatnosť právneho úkonu je žalobou o určenie právnej skutočnosti v zmysle § 137 písm. d) C.s.p., súd s týmto názorom nesúhlasí. Žaloby o neplatnosť právneho úkonu sa doterajšej doktríny (napr. Rubeš, J. a kol. Komentár k občianskemu súdному poriadku, 2. diel Osveta Bratislava 1959, s. 607) aj judikatúre (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/187/2016) vždy považovali za žaloby o určenie, či tu nie je právny vzťah (právo) založené takýmto úkonom. Platnosť resp. neplatnosť právneho úkonu nie je „právnou skutočnosťou“, ale právnym hodnotením (následkov) určitej skutočnosti. Súd preto považuje žalobu o určenie neplatnosti dohody o vrátení a spätnom prevode daru za žalobu o určenie, že tu nie je právo založené takýmto právnym úkonom (tiež KS v Trnave, rozsudok sp. zn. 31Cob/27/2019). K tomu je potrebné dodať, že ak by súd naopak vyhodnotil, že žaloba o určenie neplatnosti dohody - zmluvy je žalobou o určenie právnej skutočnosti, bol by nútený žalobu bez ďalšieho zamietnuť s poukazom na jej neprípustnosť, pretože zo žiadneho právneho predpisu v čase rozhodovania súdu nevyplýva možnosť domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy pri uzavretí, ktorej došlo k porušeniu ustanovenia § 628 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Podľa § 137 písm. c) C.s.p. sa určenia, že tu právo je alebo nie je možno domáhať len vtedy ak je na tom naliehavý právny záujem. Preto sa súd zaoberal otázkou existencie naliehavého právneho

záujmu žalobcu na požadovanom určení. Podľa judikatúry ide pri skúmaní naliehavého právneho záujmu o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konanie. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (R 17/1972) prípadne tam kde sa určovacou žalobou predíde žalobe na plnenie (R 24/1995). Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená vtedy ak ňou požadované určenie má povahu len predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo, teda najmä vtedy ak vyriešenie predbežnej otázky ešte neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva (rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/98/2004, 3Cdo/112/2004, 1Cdo/91/2006, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/56/2011).

1.5. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd dospel k záveru, že konaním žalovanej v 1/ a 2/ došlo k porušeniu práv úpadcu, ktorého zastupuje zo zákona žalobca. Jeho vlastnícke právo k majetku, ktorý bol predmetom darovania nie je možné vyriešiť inak ako cestou súdu, keďže iba súd môže konštatovať či právny úkon na základe, ktorého došlo k vráteniu daru je platný alebo neplatný. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd rozhodol o neplatnosti dohody o vrátení a spätnom prevode daru uzatvorenej dňa 30.09.2013 medzi žalovanou 1/ a žalovanou 2/ a zároveň určil, že úpadca je spoluvlastníkom nehnuteľností, ktoré boli predmetom dohody.

1.6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v súlade s princípom zodpovednosti za výsledok sporového konania podľa § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého vznikol nárok na náhradu trov konania žalobcovi voči žalovaným, ako v konaní úspešnej strane sporu, preto žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (rozpor odôvodnenia s výrokom, kde súd priznal nárok na náhradu trov konania úpadcovi)

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná 1/, ktorá navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne. Odvolanie podala z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. V prvom rade žalovaná 1/ namietla aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu. Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 ZKR koná počas konkurzu správca za úpadcu a koná v jeho mene a na jeho účet. V rozsudku niet o úpadcovi zmienky. Správca vystupuje sám za seba a nie ako zákonný zástupca úpadcu. Je otázne či žalobný petit a enunciát rozsudku môže byť v prospech úpadcu, ktorý nie je sporovou stranou a nie je ani intervenientom. Pokiaľ ide o závery súdu prvej inštancie ohľadom uloženia disciplinárneho trestu žalovanej 2/ ako správkyňi, je žalovaná 1/ názoru, že v disciplinárnom rozhodnutí nebolo meritórne rozhodnuté a preto z prvotného rozhodnutia, ktoré bolo zrušené nemožno vyvodzovať platné závery. Z konštatovania, že žalovaná 1/ udelila správkyňi pokyn na speňaženie majetku, nevyvodzuje žiadne závery. Tvrdenia o zrušení BSM a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva úpadcu a žalovanej 1/ k nehnuteľnostiam v okrese A. nemajú právnu relevanciu vo vzťahu k tomuto sporu. Súd prvej inštancie nepolemizuje s dôvodmi vrátenia daru. Dohoda o vrátení daru bola daná do katastra nehnuteľností s návrhom na vklad a katastrálny úrad vklad vlastníckeho práva svojím rozhodnutím povolil. Žalovaná 1/ bola zapísaná ako vlastníčka vrátených podielov nehnuteľnosti na listy vlastníctva. List vlastníctva je vierohodnou platnou verejnou listinou, kým sa nepreukáže opak. Žalovaná 2/ neriešila situáciu s vrátením daru svojvoľne, ale brala ohľad na prebiehajúce konanie. Po späťvzatí žaloby o vrátení daru, súd prvej inštancie konanie nezastavil, konanie bolo zastavené až po opravnom prostriedku žalovanej 1/. Krajský súd v Bratislave, mal vedomosť o mimosúdnej dohode a konkurze na úpadcu a túto dohodu zjavne akceptoval a konanie zastavil. Napadnutá zmluva o vrátení daru bola uzavretá 30.09.2013 a pokyn žalovanej 1/ správkyňi na speňaženie majetku je až z 9.10.2013 a preto spolu nesúvisia. Správkyňa konala v zmysle ustanovenia § 3 ZKR a každý jej úkon odobroval konkurzný súd a pri prevodoch nehnuteľností aj katastrálny úrad bez akejkoľvek výtky. Je zarážajúce, že konkurzný súd odobril následným správcom napadnúť úkony predošlého správcu. Žalovaná 2/ mala zákonnú kompetenciu zastupovať úpadcu v konaní o vrátenie daru aj pri mimosúdnej dohode o vrátení daru. Správca má všetky práva účastníka konania. Má právo vyhodnocovať prognózu sporu, jeho trovy, dĺžku trvania konania a výhody mimosúdneho riešenia. Neexistuje právny predpis, ktorý by zakazoval správcom uzavrieť mimosúdnu dohodu, ani aby vyčkal na výsledok súdneho sporu. Je to na úvahu správcu. Katastrálny úrad aj súd uvedenú dohodu vyhodnotili ako platnú. Iba vyporiadanie BSM v konkurze treba riešiť súdnym zmierom. Žalovaná 1/ ďalej uvádza, že platnosť pôvodného daru nie je predmetom sporu. V napadnutej dohode sa presne uvádza dôvod vrátenia daru, ktorý opodstatňuje uzavretie dohody o vrátení daru. Treba uviesť, že žalobca sa vzdal

dokazovania dôvodnosti či nedôvodnosti vrátenia daru. Neuniesol ani povinnosť tvrdenia ani dôkazné bremeno. Práve naopak sú tu dôkazy o dôvodnosti vrátenia daru. Z rozvodového spisu vyplýva, že dôvodom rozvodu bola úpadcova známosť s inou ženou. Písomnosti z tohto spisu sa uvádzajú aj v konaní o vrátení daru a tieto informácie mala k dispozícii aj žalovaná 2/. Žalovaná 2/ na základe týchto informácií mohla dôvodne predpokladať, žeby súdne konanie bolo na prospech žalovanej 1/. Správca sa má správať hospodárne a preto prišlo k uzavretiu mimosúdnej dohody o spätnom prevode daru. Dôležitým bol aj časový aspekt. Je známe, že súdne konania v SR trvajú roky. Sám súd prvej inštancie tu cituje precedenčné rozhodnutie, že znevažujúci rozvod je konaním, ktoré sa hrubo prieči dobrým mravom. Nie je dôležité, že úpadca nesúhlasil s vrátením daru. Tým správca nie je viazaný. Žiadny právny predpis nestanovuje správcovi správať sa pri zastupovaní úpadcu jeho pokynmi. Súd prvej inštancie neprišiel so žiadnymi argumentmi, prečo by správca nemohol uznať dôvodnosť žaloby a uzavrieť dohodu. Pokiaľ ide o argumenty ohľadom záložného práva S., Y..X., ktorá mala vystupovať ako oddelený veriteľ, ktorý mal dať pokyn na speňaženie majetku, tak tu žalovaná 1/ uviedla, že práve uzavretím dohody žalovaná 2/ uhradila pohľadávku S., Y..X., čím stratila postavenie veriteľa v konkurznom konaní. Vrátením daru sa nezrušilo záložné právo. To zrušila S. akonáhle jej správkyňa vyplatila jej pohľadávku. Súd prvej inštancie ničím nevysvetlil, prečo by tento majetok mal predstavovať oddelenú podstatu. Nejedná sa o speňažovaný majetok. Žaloba o vrátení daru podaná pred začatím konkurzného konania žalovanou 1/ z nej neurobila veriteľku konkurzu, pri ktorej by bolo treba uvažovať či dohoda s ňou nepoškodí ďalších veriteľov. Správca získal do majetku finančné prostriedky na výplatu veriteľov, čo aj urobil. Úpadca bol insolventný a nemohol sa ujať spoluvlastníckych podielov žalovanej 1/. Vďaka zodpovednému prístupu žalovanej 1/, ktorá splácala úver, je ochota ako spoluvlastníčky prevziať podiely úpadcu na spoločných nehnuteľnostiach, za ktoré zaplatila správcovi. Súd prvej inštancie zaujal stanovisko, že správkyňa sa mala k otázke vrátenia daru postaviť negatívne. Tento názor súdu nemôže retroaktívne odňať žalovanej 2/ právo uzavrieť mimosúdnu dohodu. Pokiaľ ide o názor súdu ohľadom neplatnosti dohody o vrátení daru, súd prvej inštancie sa obmedzil na všeobecné konštatovanie a nenachádza sa tam hodnotenie súdu prvej inštancie. Rozsudok je nepreskúmateľný. Nestačí poukázať na znenie zákona bez vysvetlenia úvahy, aplikácie a hodnotenia dôkazov. Chýba aj hodnotenie súdu a názor ohľadom naliehavého právneho názoru. Súd prvej inštancie rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania úpadcu, ktorý ani nie je stranou sporu.

3. V zákonom stanovenej lehote podala odvolanie aj žalovaná 2/, ktorá sa podaným odvolaním domáhala, aby súd zmenil napadnutý rozsudok a žalobu zamietol a priznal žalovaným nárok na náhradu trov konania. Žalovaná 2/ namieta kauzálnu príslušnosť súdu, keď podľa podľa § 24 C.s.p. mal byť príslušný bývalý Okresný súd Bratislava I. Súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jej nie je zrejmé, prečo správca konkurznej podstaty napáda konanie urobené v roku 2013 iným správcom, a prečo účelovo aktuálny správca konkurznej podstaty teda žalobca, zmätočným vysvetlením vysvetľuje spôsob, ktorý sa nikdy nestal. Ďalej nie je zrejmé a jasné prečo žalobca marí konkurz, ide o malý konkurz fyzickej osoby, kde po uspokojení záložného veriteľa zostal len jediný veriteľ vo výške cca 3.125,-€ a to pani N.. Nie je zrejmé, prečo súd prvej inštancie rieši ústavné práva vlastníctva úpadcu, a na ústavné práva veriteľa, v tomto prípade žalovanej 1/ vôbec neberie do úvahy. Súd prvej inštancie sám polemizuje o tom, žeby danú žalobu mal zamietnuť a bez dôkazov, len na základe výpovede úpadcu, rozhodol, že ide o naliehavý právny záujem. Súd prvej inštancie neuviedol ako ona mala porušiť svoje práva. Vo veci vrátenia daru, ktorý bol súčasťou prihlášky veriteľa žalovanej 1/ uspokojila pohľadávky nasledovne tak, že žalovaná 1/ si prihlásila pohľadávku vo výške 91.000,- € a veriteľ si určil hodnotu pozemku sám odhadom na sumu 87.000,- €. Vzhľadom na lehotu 30 dní bolo nutné konať rýchlo. Namiesto uspokojenia pohľadávky v sume 91.000,- €, navrhla žalovanej 1/, že zníži výšku pohľadávky na sumu bez pozemkov v darovacej zmluve, čo sa znížilo na sumu cca. 3.000,- € a pozemky budú vrátené tak, že keď preukáže veriteľ, že úpadca veriteľa žalovanej 1/ psychicky, fyzicky alebo inak porušoval podmienky darovacej zmluvy, tak pristúpi v rámci právomoci, ktorú má konkurzný správca na základe ZKR, a dar vráti bez nároku finančného darovania. Ak by vyplatila sumu 91.000,- € a následne by ponúkla veriteľovi pozemky k odpredaju, tak by spôsobila škodu v sume 50.000,- €. Úpadcovi ušetrila sumu 50.000,- €. Postup bol rýchly, šetrný a neporušila žiadny predpis ZKR. V konkurze neboli žiadni veritelia okrem žalovanej 1/. Súd prvej inštancie svoje tvrdenia založil na záhadnej pokute 1.000,- €, teda na dokumente, ktorý nikdy nebol právoplatný ako relevantný dôkaz. Skutky, ktoré popisuje úpadca, sú len vytrhnuté z kontextu, bez dôkazov poškodzovania majetku, resp. finančná ujma ako popisuje úpadca. Žiadna finančná ujma úpadcu, tak ako to popisuje, nemohla jej postupom vzniknúť. Úpadca hovorí o iných popretých pohľadávkach, napríklad F. Š. Y. F. H. si prihlásil pohľadávku účelovo na vrátenie kúpnej ceny. Navrhla im, že musí dané pozemky dať do konkurznej podstaty a potom po dražbe im

vráti kúpnu cenu, s čím dotyčný páni nesúhlasili, a preto poprela ich pohľadávky. Uvedené uvádza, na vykreslenie skutočnosti, ako úpadca vytrháva z kontextu slová, aby ich použil proti nej.

4. K podaným odvolaniam sa vyjadril žalobca. K odvolaniu žalovanej 1/ uviedol, že námietka nedostatku aktívnej vecnej legitímácie je nedôvodná. Z rozsudku vyplýva, že žalobcom je správca, ktorý koná za úpadcu a súd prvej inštancie určil, že vlastníkom nehnuteľnosti je úpadca. Nie je zrejmé, prečo žalovaná 1/ tvrdí, že nie je v rozsudku zmienka o úpadcovi. Žalobca považuje argumentáciu žalovanej ohľadom, že konanie žalovaných bolo schválené katastrom aj súdom za účelové. Žalovaná 1/ ako žalobkyňa v súdnom konaní sp. zn. 5C/143/2012 o vrátení daru vzala svoj návrh späť, pričom s týmto späť vzatím návrhu súhlasila aj vtedajšia správkyňa úpadcu, žalovaná 2/ ako žalovaná strana, súd prvej inštancie nemal inú možnosť ako konanie zastaviť. Rovnako odvolací súd v tomto prípade rozhodoval len o tom, či sú splnené podmienky na zastavenie konania, neskúmal platnosť písomnej dohody o spätnom vrátení daru uzatvorenú medzi žalovanou 1/ a žalovanú 2/ ako správkyňa úpadcu. Súd by konanie zastavil aj bez toho, aby žalované medzi sebou uzatvorili dohodu o spätnom vrátení daru. Kataster nemá právomoc rozhodovať platnosť respektíve neplatnosť úkonov, listín na základe ktorých vykonáva vklad vlastníckeho práva. Vzhľadom na späťvzatie žaloby vo vyššie uvedenom konaní, súd prvej inštancie ani odvolací súd neposudzovali platnosť dohody, ani neskúmali či naozaj odpadli dôvody podania žalobného návrhu, ale rozhodovali výlučne o úkone žalovanej 1/ ako žalobkyne v konaní 5C/143/2012. Žalobca považuje za účelové tvrdenia, že žalovaná 2/ mala zákonnú kompetenciu uzavrieť predmetnú dohodu. Žalovaná 2/ svojím konaním, ktoré nemá obdobu, hrubým spôsobom zasiahla do práv úpadcu, porušila predpisy konkurzného práva a obohatila žalovanú 1/ hoci na postup žalovanej 2/ neexistoval legitímny dôvod. Žalovaná 1/ bola v pozícii podriadeného veriteľa, preto nemohla hlasovať a byť volená do veriteľského výboru. Podľa § 95 ods. 3 ZKR tak isto ako podriadená pohľadávka sa uspokojí tiež zmluvná pokuta a pohľadávka, ktorá patrí alebo patrila veriteľovi, ktorý je alebo kedykoľvek od vzniku pohľadávky bol spriaznený s úpadcom. Bývalá správkyňa konala nad rámec svojich práv a povinností, keď vrátila dar, ktorý nebola povinná vrátiť, čím došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovanej 1/ a k zmenšeniu majetku úpadcu a k ohrozeniu uspokojenia pohľadávok ostatných veriteľov. Nepokračovala v začatom súdnom konaní na Okresnom súde Malacky sp. zn. 5C/143/2012, ktorého predmetom bolo zistenie skutočnosti odôvodňujúcej vrátenie daru. Žalovaná 2/ mala poprieť aj túto pohľadávku na vrátenie daru o to viac, že konanie o vrátenie daru prebiehalo na súde a bolo zrejmé, že povinnosť vrátiť dar bola sporná. Žalovaná 2/ ako správkyňa v tomto smere nepostupovala systematicky s odbornou starostlivosťou a dokonca je možné vyhodnotiť, že postupovala diskriminačne vo vzťahu k iným veriteľom, ktorých pohľadávky boli správkyňou zamietnuté. Žalovaná 2/ porušila povinnosť tým, že vrátila dar, ktorého vrátenia sa domáhala žalovaná 1/, ktorá sa uspokojuje rovnako ako spriaznená osoba, aj napriek skutočnosti, že vo veci vrátenia daru prebiehalo súdne konanie nakoľko povinnosť vrátiť dar bola a stále je sporná. Žalovaná 2/ neoznámila úpadcovi zámer o prevode jeho majetku osobe, ktorá sa uspokojuje rovnako ako spriaznená osoba aby sa mohol k tejto veci vyjadriť a poskytnúť relevantné informácie potrebné pre výpočet hodnoty majetku ako aj pre ozrejenie dôvodov prečo považuje vrátenie daru za sporné. Žalovaná 2/ umožnila v rozpore so zákonom žalovanej 1/ ako veriteľovi podriadenej pohľadávky hlasovať na schôdzi veriteľov a byť zvolená do za zástupcu veriteľov úpadcu. Na základe tohto konania žalovaná 1/ nadobudla vlastnícke právo k podielu úpadcu na základe skutočnosti, že sám ako zástupca veriteľov úpadcu dal žalovanej 1/ pokyn na speňaženie tohto majetku respektíve uzatvoril dohodu o spätnom vrátení daru, čím preukázateľne nadobudol majetkový prospech v rozpore s citovanými ustanoveniami. Predmetná dohoda je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Nie je predmetom tohto konania posudzovanie skutočností, či boli alebo neboli splnené podmienky pre vrátenie daru v minulosti poskytovaného žalovanou 1/ úpadcovi a teda uvedené skutočnosti sú irelevantné a teda súd nemal povinnosť sa s nimi ani vysporiadať v tomto konaní. K dôvodom na vrátenie daru, žalobca poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/411/2015 z ktorého vyplýva, že nevera prípadne rozvod nie je dôvodom, pre ktoré by mohol darca požadovať spätné vrátenie daru. Ako žalobca už vyššie uviedol, predmetom tohto konania nie je posudzovanie splnenia podmienok pre vrátenie daru a teda považuje argumentáciu žalovanej 1/ v tejto časti za irelevantnú. Rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo za zrozumiteľné dostatočné a odôvodňujúce postup súdu v danej veci ako aj dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie rozhodol tak ako rozhodol.

4.1. K odvolaniu žalovanej 2/ poukázal na vyjadrenie k odvolaniu žalovanej 1/, ktoré sú aplikovateľné aj na odvolanie žalovanej 2/. Pokiaľ ide o námietku nedostatku kauzálnej príslušnosti súdu, poukázal na ustanovenie § 470 ods. 4 C.s.p. a nato, že konanie bolo začaté v roku 2015 podaním žaloby dňa 28.04.2015. Argument o ušetrení 50.000,-€, považuje žalobca za nepravdivý, nepreukázaný, absurdný a

do určitej miery poodhaľujúci spôsob akým žalovaná 2/ ako správkyňa konkurznej podstaty neodborne a v rozpore s povinnosťami správcu postupovala v predmetnej veci. Súd prvej inštancii správne vyhodnotil skutkový ako aj právny stav prejednávanej veci a určil vlastnícke právo žalobcu z dôvodu absolútnej neplatnosti právneho úkonu uzatvorenia dohody o spätnom vrátení daru medzi žalovanou 1/ a žalovanou 2/. Žalované obchádzali zákon, konali v rozpore so zákonom, úmyselne obchádzali zákon, konali v rozpore so zásadami zákona o konkurze a reštrukturalizácii ako aj so zásadami poctivého hospodárenia s cudzou vecou.

5. K vyjadreniu žalobcu žalovaná 2/, podala repliku v ktorej uviedla, že úpadca nie aktívne vecne legitimovaný, nemôže podať žalobu ani v danej veci vypovedať. JUDr. Jánošík nemôže vypovedať za úpadcu. Jediná oprávnená osoba konať je konkurzný správca, ktorý ani raz sa nezúčastnil pojednávania a nevypovedal k danej veci. Správca si môže zvoliť právneho zástupcu, avšak nie v takom rozsahu ako konal právny zástupca. Vypočutá mala byť hlavne osoba žalobcu. Súd prvej inštancie nesprávne určil vlastníka nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie nedostatočným a zmätočným odôvodnením rozsudku porušil právo strany sporu na spravodlivý proces. Daný spor sa nikdy nekonal tak, ako ho popisuje účelovo úpadca a JUDr. Jánošík, bol v zmysle konkurzného zákona zastavený. Žalobca oprávnený k danej veci sa vyjadriť, t. j. G.. F., sa k danej veci nevyjadril, a ani neuviedol dôvody, ktoré by dokazovali, to čo tvrdí účelovo úpadca. Neboli uvedené predpisy, ktoré by poukazoval na to, že žalovaná 2/ mala prekročiť svoje právomoci. JUDr. Jánošík vypichuje slová, a prekrúca tak, aby sa mu hodili. Aktuálny stanovený konkurzný správca nikdy sa nezúčastnil žiadneho pojednávania nikdy nevyslovil svoj názor k danej veci, že prečo musia byť úkony iného správcu napadnuté. Ani jeden správca sa daných konaní, ktoré vedie úpadca osobne, na ktorých sa jedine úpadca zúčastňuje, a úpadca v danej majetkovej veci nemôže konať a vypovedať sám zas seba, keďže je v konkurze, a ide o zo strany úpadcu o krátenie veriteľa.

6. Žalovaná 1/ nevyužila svoje právo a repliku k vyjadreniu žalobcu a dupliku k replike žalovanej 2/ nepodala. Rovnako nevyužil svoje právo na dupliku ani žalobca.

7. Podľa § 470 ods. 1 C.s.p, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7.1. Podľa § 470 ods. 2 C.s.p., právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

8. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných 1/ a 2/ je dôvodné, keď súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec v otázke preukázania naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení v zmysle § 137 písm. c) C.s.p..

9. Predmetom konania, je žaloba žalobcu podaná na súd prvej inštancie dňa 28.4.2015 t.j. za účinnosti O.s.p. , ktorou sa žalobca domáhal voči žalovaným : I. určenia, že dohoda o vrátení a spätnom prevode daru uzavretej medzi žalovanou 1/ a žalovanou 2/ dňa 30.09.2013 je neplatná a II. určenia, že žalobca je vlastníkom nehnuteľnosti spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1. pozemkov: F.. Č.. XXX/X, E. F. E. Q. XXX P., F.. Č.. XXX/X, E. F. E. Q. XXX P., F.. Č.. XXX/X, E. F. E. Q. XXXX P., F.. Č.. XXX/X, E. F. E. Q. XX P., F.. Č.. XXX/X, N. E. Q. XXX P., F.. Č.. XXX/X, E. F. E. Q. XXX P., F.. Č.. XXX/X, N. E. Q. XXX P., F.. Č.. XXX/X, N. F. Y. A. T. E. Q. XXX P., F.. Č.. XXX/X, N. F. Y. A. E. Q. XXX P., F.. Č.. XXX/X, N. F. Y. A. E. Q. XXX P. B. Okresným Ú. P., O.D. E., E. W., pre O.. Ú.. W., na D. Č.. XXXX (ďalej len „nehnuteľnosti“).

9.1. Zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalobca je správca úpadcu G.. Y. M., ktorý je bývalým manželom žalovanej 1/. Vyššie uvedené nehnuteľnosti nadobudol úpadca od žalovanej 1/ na základe darovacej zmluvy uzavretej dňa 30.10.1998. Manželstvo úpadcu a žalovanej 1/ bolo rozvedené, z dôvodu nevery úpadcu. Na základe uvedených skutočností podala žalovaná 1/ na Okresný súd Malacky dňa 28.09.2012 žalobu o vrátenie daru. Konanie bolo na uvedenom súde vedené pod spisovou značkou 5C/143/2012. Na majetok úpadcu bol uznesením bývalého Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10.06.2013, č. k. 2K/24/2013-124, právoplatné dňa 04.07.2013 vyhlásený konkurz

a za správcu konkurznej podstaty bola určená žalovaná 2/. Žalovaná 2/ ako správkyňa uzavrela za úpadcu so žalovanou 1/ dňa 30.09.2013 Dohodu o vrátení a spätnom prevode daru, na základe, ktorej žalovaná 2/ vrátila za úpadcu vyššie uvedené nehnuteľnosti. Na základe uvedenej dohody žalovaná 1/ vzala žalobu v konaní vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 5C/143/2012 späť a toto konanie bolo zastavené.

10. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR (rozhodnutia sp. zn. 6Cdo/15/2017, 6Cdo/30/2018, 5Obo/12/2018, 4Cdo/17/2019) novú právnu úpravu v Civilnom sporovom poriadku je potrebné v zmysle § 470 ods. 1 C.s.p. aplikovať aj na konania začaté a neskončené pred dňom nadobudnutia účinnosti C.s.p., ak nie je v C.s.p. uvedené inak (napr. v ust. § 470 ods. 2 C.s.p.). Oproti pôvodnej právnej úprave v O.s.p. rozlišuje žaloby na určenie práva (§ 137 písm. c/ C.s.p.) a žaloby na určenie právnej skutočnosti (§ 137 písm. d/ C.s.p.). U žalôb na určenie práva nová právna úprava zotrvala na preukázaní naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (s výnimkou ak tento naliehavý záujem vyplýva z osobitného predpisu). U žalôb na určenie právnej skutočnosti podmienila nová právna úprava možnosť ich podania vtedy, ak požadované určenie právnej skutočnosti vyplýva z osobitného predpisu. Podľa novej právnej úpravy nie je možné žalovať neplatnosť právnych úkonov, ak to nevyplýva z osobitného predpisu. Táto právna úprava však nebola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie účinná a súd prvej inštancie tak mal úkony strán sporu (§ 470 ods. 2 C.s.p.) posudzovať podľa účinkov a podmienok uvedených v O.s.p. v znení účinnom v čase ich uskutočnenia. Je teda potrebné osvedčiť naliehavý právny záujem výlučne vo vzťahu k pôvodne predvídanému postupu v ust. § 80 písm. c/ O.s.p.

10.1. Ako už bolo uvedené vyššie žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu (dohody o vrátení a spätnom prevode daru uzavretej medzi žalovanou 1/ a žalovanou 2/) a učenie vlastníckeho práva bola podaná na okresný súd za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Súd prvej inštancie preto mal správne posudzovať podmienky procesnej prípustnosti takejto žaloby podľa Občianskeho súdneho poriadku (§ 470 ods. 2 veta prvá C.s.p.). V súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu žalobcom podanú žalobu treba považovať za určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p., podľa ktorého návrhom možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Podmienkou úspešnosti takejto žaloby je z procesnoprávneho hľadiska existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, ktorú skutočnosť je povinný tvrdiť a preukázať žalobca. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takéhoto návrhu, musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov (ide najmä o prípady, v ktorých sa určením, či tu právny vzťah alebo právo je či nie je, vytvorí pevný základ pre právne vzťahy účastníkom sporu a predíde sa návrhu na plnenie). Naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná popieraním existencie práva žalovaných, teda je tu stav, že právo resp. právny vzťah medzi účastníkmi konania je sporný; jestvuje ohrozenie práva či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcu, ktorý nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom; záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaný určovací návrh je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či snáď spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení treba skúmať predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním návrhu a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia. Otázky týkajúce sa posúdenia naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zmluvy, právneho úkonu a pod., sú teda doterajšou judikatúrou dostatočne riešené a judikatúra je v tomto smere ustálená, pričom odvolací súd nemá dôvod ani v prejednávanej veci sa od nej odkloniť (por. napr. aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/110/2009, 3Cdo/204/2005, 4MCdo/24/2008, 5Cdo/191/2008, 6Cdo/192/2010). Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972).

11. Vo vzťahu k určovaciemu petitu I. ktorým žalobca žiadal určiť, že Dohoda o vrátení a spätnom prevode daru zo dňa 13.09.2013 je neplatná odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že za určovací návrh v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. považuje súdna prax aj (v prejednávanej veci podaný) návrh na určenie neplatnosti právneho úkonu. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takéhoto určovacieho návrhu, musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaný návrh je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany žalobcovho

práva, či sa ním môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či len určovací návrh je spravidla prípustný pri spornosti práv (právných vzťahov) k nehnuteľnostiam evidovaných v katastri nehnuteľností, ak rozsudok vyhovujúci návrhu môže privodiť zosúladenie evidovaného a právneho stavu. Ak zápis vlastníckeho práva bol do katastra nehnuteľnosti zapísaný na základe neplatnej zmluvy, mohlo prísť k žalobe o určenie vlastníckeho práva, prax však pripúšťala aj žalobu na neplatnosť právneho úkonu, na základe ktorej prišlo k prevodu nehnuteľnosti. Vzhľadom nato, že žalobca žaloval aj určenie neplatnosti právneho úkonu aj určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, odvolací súd má za to, že určovací petít k neplatnosti právneho úkonu, Dohody o vrátení a spätnom prevode daru zo dňa 13.09.2013, je nadbytočný a preto na takomto určení žalobca nemá naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. V danom prípade je potrebné sa otázkou neplatnosti Dohody o vrátení a spätnom prevode daru zaoberať, len ako otázkou predbežnou, ktorá má význam pre rozhodnutie o určení, kto je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu v podiele 1/2 na nehnuteľnosti (pozri rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/98/2004). Naviac žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Dohody o vrátení a spätnom prevode daru aj z dôvodov uvedených v nasledujúcich odsekoch 12. a 12.1.

12. Pokiaľ ide o petít II. žaloby na určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, odvolací súd poukazuje nato, že doktrína preventívneho charakteru určovacej žaloby vychádza z toho, že žalobca nemá naliehavý právny záujem vtedy, ak k porušeniu jeho práva nedošlo, avšak jeho právo je neisté alebo ohrozené. Stav tejto neistoty alebo ohrozenia možno odstrániť tým, že bude existovať rozhodnutie súdu o existencii predmetného práva. Žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva, ak žalobu podáva správca konkurznej podstaty úpadcu čo je aj daný prípad, tak judikatúra súdov v Slovenskej republike (rozsudok NS SR zo dňa 25.apríla 2018, sp. zn. 4Obdo/21/2017, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky judikát č. R 91/2018) k tejto otázke zaujala stanovisko , že: „Správca konkurznej podstaty nemá naliehavý právny záujem na žalobe o určenie vlastníctva úpadcu k nehnuteľnostiam, ak má za to, že k zápisu vlastníckych práv tretej osoby do katastra nehnuteľností došlo na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Pri posudzovaní naliehavého právneho záujmu treba vziať do úvahy, že žalobca vystupuje ako správca konkurznej podstaty, ktorej majetok sa snaží zabezpečiť. Samotné postavenie správcu konkurznej podstaty, ktoré je vymedzené zákonom o konkurze a reštrukturalizácii, je dané priamo zo zákona, pričom tento špecifický právny režim mu umožňuje realizovať ochranu a nakladanie s majetkom úpadcu na zabezpečenie cieľov konkurzného konania. Ako vyplýva z ustanovení § 73 ods. 1 a § 76 ZKR, správca konkurznej podstaty v konkurznom konaní zisťuje majetok úpadcu, a po zistení rozsahu majetku, tento zapíše do súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty. Základným podkladom pre speňaženie podstaty je súpis podstaty, ktorý uskutočňuje správca podstaty (§ 76, § 77 ZKR). Správca do súpisu v zásade zahrnie každú vec a právo, o ktorých je presvedčený, že do podstaty patria. Ak je sporné, či majetok patrí do podstaty, zapíše sa do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré spochybňujú zaradenie majetku do súpisu. Pri spornom zápise správcu v súpise poznamená dôvody sporného zápisu a uvedie osobu, v ktorej prospech pochybnosti sporného zápisu svedčia (§ 78 ods. 1 ZKR). Do súpisu sa zapisuje aj majetok tretích osôb nadobudnutý na základe neplatných právnych úkonov (§ 80 ods. 2 prvá veta ZKR). Pri systematickom výklade § 80 nie je správca obmedzený tým, že majetok nadobudnutý na základe neplatného právneho úkonu môže do súpisu majetku podstať zapísať až potom, čo súd rozhodnutím vysloví neplatnosť právneho úkonu. Absolútna neplatnosť právnych úkonov nastáva ex lege a na základe takéhoto úkonu druhý účastník právneho vzťahu nenadobudne vlastnícke alebo iné právo k veci, k právu alebo inej majetkovej hodnote. Takýto majetok teda de facto stále patrí úpadcovi a správca ho môže a musí zapísať do súpisu majetku podstať. Pokiaľ je do podstaty zahrnutá vec, ku ktorej si uplatňuje právo tretia osoba, súd tejto tretej osobe uloží, aby v stanovenej lehote podala proti správcovi vylučovaciu (excindačnú) žalobu (v týchto súvislostiach podporne pozri napr. rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Obo/101/2010 zo 6. októbra 2010 a uznesenie ústavného súdu II. ÚS 202/2011 z 12. mája 2011). Na absolútnu neplatnosť musí následne súd prihliadnuť ex offa a vyriešiť otázku neplatnosti ako prejudiciálnu otázku. Ak nie je vylučovacia žaloba podaná včas, má sa za to, že vec patrí do konkurznej podstaty. Samotný súpis majetku, o ktorom je správca presvedčený, že patrí do konkurznej podstaty, nie je obmedzený žiadnym ustanovením konkurzného zákona, pričom takémuto postupu nebráni ani tá skutočnosť, že v súčasnej dobe sú ako vlastníci žalovaných nehnuteľností zapísané tretie osoby (žalovaná 1./). Na základe uvedeného žalobca nemôže pociťovať neistotu svojho postavenia alebo ohrozenia správcu pri zaisťovaní a vykonaní súpisu majetku úpadcu (pozri napr.

rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2Obo/13/2012 z 30. apríla 2012). Z uvedených dôvodov, pokiaľ súd prvej inštancie, ako i odvolací súd dospeli k záveru, že správca konkurznej podstaty nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nakoľko samotný konkurzný zákon umožňuje správcovi konkurznej podstaty a ukladá mu súčasne povinnosť majetok úpadcu zistiť a zapísať do súpisu konkurznej podstaty, je ich názor o nedostatku naliehavého právneho záujmu správny.“ Uvedeným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. R 91/2018 sa zaoberal aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý vo svojom uznesení zo dňa 19.01.2021, sp. zn. I. ÚS 9/2021, dospel k záveru, že žaloba správcu o neplatnosť a neúčinnosť právneho úkonu nemajú opodstatnenie, ak sporný majetok nezapísal do súpisu konkurznej podstaty. Za týchto podmienok nemôže preukázať naliehavý právny záujem na ich podaní. Správca konkurznej podstaty mal postupovať v súlade s § 78 ods. 1 až 5 ZKR a sporný majetok zahrnúť do súpisu majetku konkurznej podstaty. Na základe tohto zápisu sa dotknutá osoba môže domáhať samostatnou žalobou vylúčenia tohto majetku zo súpisu. V rámci takéhoto incidenčného konania by súd skúmal ako prejudiciálnu otázku, komu svedčí vlastnícke právo. Pre podporu svojej argumentácie odvolací súd poukazuje tiež uznesenie Krajského súdu v Hradci Králové z 29.09.200, sp. zn. 20Co/334/2000, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 27.09.2006, sp. zn. 29Odo/34/2003 a Rc 65/2001 v ktorých boli uvedené obdobné závery, že naliehavý právny záujem správcu na určovacej žalobe nie je daný.

12.1. Vyššie uvedené právne závery obsiahnuté v judikátoch, sú aplikovateľné aj na prejednávany prípad. Žalovaná 2/ ako správkyňa konkurznej podstaty uzavrela mimosúdnu dohodu o vrátení daru, čím vlastne znížila majetok v konkurznej podstate, čo bolo vlastne porušenie povinnosti správcu. Porušenie povinnosti správcu bolo konštatované aj neprávoplatným rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, sekcia civilného práva zo dňa 30.06.2015, č. 38730/2014-52 SKP, ktoré však bolo zrušené z dôvodu, že žalovaná prestala vykonávať funkciu správcu. Teda predmetný majetok, ktorý bol v čase vyhlásenia konkurzu vo vlastníctve úpadcu, bol prevedený do vlastníctva žalovanej 1/. Nový správca mal k dispozícii prostriedky podľa ZKR, ktorý mu umožňoval ako nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami. Nakoľko žalovanou 2/ nebol vyhotovený súpis majetku, žalobca ako nový správca mal povinnosť súpis vyhotoviť, prípadne ak nasledujúcim správcom bol vyhotovený, bolo povinnosťou správcu súpis dopĺňať o zistený majetok. Ustanovenia § 78 ods. 1 ZKR umožňuje správcovi do súpisu zapísať aj majetok, ktorého zahrnutie do všeobecnej podstaty alebo oddelenej podstaty je sporné a ustanovenie § 80 ods. 2 ZKR do súpisu zapísať aj majetok tretích osôb nadobudnutý na základe neplatných právnych úkonov. V prípade ak sa žalobca ako správca domnieval, že žalovaná 2/ ako bývalá správkyňa previedla na žalovanú 1/ predmetné nehnuteľnosti na základe neplatnej dohody o vrátení a spätnom prevode daru, mal tieto nehnuteľnosti zapísať do súpisu. Správca má povinnosť súpis pravidelne aktualizovať (§ 76 ods.3 ZKR). Pri zápise predmetných nehnuteľností do súpisu by žalovaná 1/ mala povinnosť podať vylučovaciu žalobu. Nakoľko takto žalobca nepostupoval, a podal žalobu na určenie či tu je dané vlastnícke právo úpadcu, nebol daný naliehavý právny záujem na takomto určení, nakoľko existovali na strane žalobcu možnosti prípustné právnym poriadkom ako zahrnúť predmetné nehnuteľnosti do konkurznej podstaty. Práve v incidenčnom konaní by sa vyriešila otázka platnosti predmetnej dohody. Vzhľadom na uvedené nebola splnená náležitosť predpokladaná ustanovením § 80 písm. c) O.s.p., a teda nebol na určení vlastníckeho práva naliehavý právny záujem.

13. Záverom odvolací súd dodáva, že pokiaľ ide o námietku o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, tak tá neobstojí nakoľko jasne zo žaloby a aj rozhodnutia vyplýva, že žalobcom je správca konkurznej podstaty aj s vysloveným uvedením identifikačných údajov úpadcu. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj námietku o nedostatku kauzálnej príslušnosti, nakoľko príslušnosť súdu bola založená ešte za O.s.p., ktorý neobsahoval osobitú príslušnosť pre spory vyvolané konkurzom, ale príslušnosť sa zakladala súdom, v obvode ktorého mal dlžník sídlo, miesto podnikania alebo bydlisko. Takto bola daná príslušnosť Okresného súdu Malacky a tá zostala aj zachovaná po zmene procesného predpisu. Ďalšími námietkami žalovaných uvedenými v odvolaní a vyjadreniami žalobcu vo vyjadrení sa odvolací súd opätovne nezaoberal, keď tieto nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci a to z dôvodu, že ak sa zamieťa určovacia žaloba pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, je vylúčené súčasne sa zaoberať žalobou vo veci samej(pozri rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/26/2007, 2Cdo/231/2007, 1Cdo/91/2006).

14. Odvolací súd z dôvodov uvedených v odsekoch 10. až 12.1. dospel k záveru, že žalobca ako správca konkurznej podstaty nemá v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu (Dohody o vrátení a spätnom prevode daru zo dňa 13.09.2013) a ani

na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 C.s.p. zmenil tak, že žalobu zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby.

15. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 2 C.s.p. podľa ktorého ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a v súlade s § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Žalované 1/ a 2/ boli plne úspešné a žalovanej 1/ v konaní aj trovy vznikli, preto priznal žalovanej 1/ odvolací súd náhradu trov konania na súde prvej inštancie i odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15.1. Žalovanej 2/ hoci bola v konaní úspešná, podľa obsahu spisu trovy nevznikli. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva. (Pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018). Vzhľadom na uvedené, keďže z obsahu vyplýva, že žalovanej 2/ aj vzhľadom na ich postavenie v konaní trovy nevznikli, rozhodol odvolací súd tak, že žalovaná 2/ nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. nebude potrebné súdom prvej inštancie rozhodnúť samostatným uznesením.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa(§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).